

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2015-09-24

Närvarande: F.d. justitieråden Gustaf Sandström och Olle Stenman samt justitierådet Ella Nyström.

Godkännande och marknads kontroll av fordon

Enligt en lagrådsremiss den 3 september 2015 (Näringsdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i lagen (1972:435) om överlastavgift,
2. lag om ändring i körkortslagen (1998:488),
3. lag om ändring i lagen (2001:558) om vägtrafikregister,
4. lag om ändring i lagen (2001:559) om vägtrafikdefinitioner,
5. lag om ändring i fordonslagen (2002:574).

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av kanslirådet Susanna Broms.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Förslaget till Lag om ändring i lagen om överlastavgift

1 §

Enligt förslaget görs en redaktionell ändring i första stycket. Uttrycket "något av följande" – med syftning på sådana fordon som anges i punkterna 1–4 – bör enligt Lagrådets mening undvikas.

Lagrådet anser att första stycket i stället bör formuleras enligt följande:

Överlastavgift tas ut enligt denna lag om ett fordon eller ett fordonståg framförs på väg med högre axeltryck, boggitryck, trippelaxeltryck eller bruttovikt än som är tillåtet för fordonet, fordonståget eller vägen och fordonet är

1. en lastbil som inte är en EG-mobilkran,
2. en buss,
3. en tung terrängvagn som är konstruerad för en högsta hastighet som överstiger 30 kilometer i timmen, eller
4. en släpvagn som dras av en bil, av en tung terrängvagn som är konstruerad för en högsta hastighet som överstiger 30 kilometer i timmen, av ett motorredskap klass I eller av en traktor b.

Förslaget till Lag om ändring i lagen om vägtrafikdefinitioner

2 §

I paragrafen finns beteckningar som med den betydelse som där anges är avsedda att användas i andra författningar i den utsträckning som föreskrivs i dessa (se 1 §). Utgångspunkten för regleringen av definitioner på fordonsområdet är att de svenska definitionerna så långt möjligt ska stämma överens med de definitioner som finns i EU:s rättsakter på området.

I konsekvens med detta föreslås att beteckningarna "Moped" och "Motorcykel" ges en delvis ny betydelse, bl.a. genom att begreppet "vikt i körklart skick" införs i punkterna 2–4 resp. 2 och 3. Någon precisering i lagen av den närmare innebörden av begreppet föreslås inte. Tanken är dock att begreppet ska ha samma innebörd som i artikel 5 i ramförordningen (EU) nr 168/2013 och avse det olastade fordonets vikt, inklusive vikten för vätskor, standardutrustning och bränsle i bränsletanken eller bränsletankar som ska fyllas till minst 90 procent av sin kapacitet.

I remissen anförs att vikt i körklart skick fastställs på något olika sätt beroende på vilket fordon som avses och att det exempelvis finns

bestämmelser för andra fordonstyper i ramdirektivet 2007/46/EG. Regeringen anser därför inte att den aktuella lagen bör kompletteras med en hänvisning till förordningen.

Eftersom begreppet vikt i körklart skick avses ha en precis innebörd i fråga om beteckningen av moped och motorcykel anser Lagrådet att en hänvisning till definitionen i artikel 5 i ramförordningen är befogad.

Vad gäller beteckningen "Traktor" konstaterar Lagrådet att definitionerna av traktor a och traktor b inte förefaller att vara heltäckande; traktorer som utan svårighet kan ändras till en hastighet överstigande 40 kilometer i timmen omfattas inte.

Övergångsbestämmelserna

Personbilar berörs inte omedelbart av lagförslaget. Emellertid ska enligt punkt 2 av övergångsbestämmelserna en äldre klassificering av ett fordon som personbil fortfarande gälla. Av tydlighetsskäl anser Lagrådet att skälen för regleringen i denna del bör kommenteras i propositionen.

Förslaget till Lag om ändring i fordonslagen

5 kap.

8 §

Enligt andra stycket 4 får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om "tillsynen över att denna lag följs, liksom av föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 167/2013

...samt av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 168/2013 ...”.

Regleringen är otydlig, delvis till följd av att orden ”tillsynen över efterlevnaden av ...” ersatts med ”tillsynen över att denna lag följs, ...” med efterföljande oklar syftning.

I avsnittet om tillsyn i lagrådsremissen, som inte heller är helt klargörande, sägs bl.a. att bestämmelserna bör kompletteras med en bestämmelse som ger möjlighet att meddela föreskrifter med stöd av de båda ramförordningarna. Vid föredragningen har uppgetts att bestämmelsen inte ska tolkas på detta sätt och att syftet med regleringen varit att möjliggöra tillsyn över inte bara efterlevnaden av lagen och av föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen utan också över efterlevnaden av ramförordningarna. Med den tolkningen kan till den nu gällande lydelsen läggas ”(lagen,) samt av Europaparlamentets och rådets förordning ...”.

I punkt 7 bör ett ”för” utgå och punkten inledas med ”avgifter för tillsyn och ärendehandläggning ...”.

Övriga lagförslag

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.